

PROGRAM ENVIRONMENTÁLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ, VÝCHOVY A OSVĚTY (EVVO)

Základní škola Prostějov, ul. E. Valenty 52

Období 2026–2030

Předkládá: Mgr. Radomír Palát, školní koordinátor EVVO

Spolupracují: vedení školy, pedagogičtí pracovníci, vychovatelé školní družiny, Ekotým, Světový tým, žákovská samospráva a provozní zaměstnanci

Schválil: Mgr. Radim Weissner, ředitel školy

Dne: 1. 9. 2026

1. Účel a východiska programu

Program stanoví dlouhodobý rámec EVVO školy pro období školních roků 2026/2027 až 2029/2030.

Navazuje na ŠVP „Naše škola“, předchozí program EVVO na období do roku 2029, dosavadní roční plány a vyhodnocení aktivit školy.

EVVO je uskutečňována jako součást vzdělávání ve všech vhodných vzdělávacích oblastech, v průřezovém tématu Environmentální výchova, v projektovém vyučování, ve školní družině i v každodenním provozu školy. Konkrétní úkoly pro jednotlivé školní roky rozpracovávají roční plány EVVO.

Program vychází zejména z těchto právních a koncepčních východisek:

- zákon o životním prostředí ukládá, aby výchova, osvěta a vzdělávání vedly k myšlení a jednání v souladu s principem trvale udržitelného rozvoje, odpovědnosti za kvalitu životního prostředí a úctě k životu ve všech jeho formách;
- školský zákon mezi obecné cíle vzdělávání zařazuje získání a uplatňování znalostí o životním prostředí, jeho ochraně, trvale udržitelném rozvoji, bezpečnosti a ochraně zdraví; vzdělávání školy se uskutečňuje podle ŠVP, který musí být v souladu s příslušným rámcovým vzdělávacím programem;
- právní úprava dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a studia k výkonu specializovaných činností v oblasti environmentální výchovy;
- Koncepce vzdělávání pro udržitelný rozvoj Olomouckého kraje 2026–2030, zejména její důraz na klima a energii, cirkulární ekonomiku a odpovědné hospodaření, zdraví a wellbeing, biodiverzitu a obnovu přírody, venkovní učení, badatelské přístupy, participaci žáků, sdílení dobré praxe a spolupráci s komunitou.

2. Charakteristika a výchozí stav školy

Škola využívá příznivé umístění v blízkosti biokoridoru Hloučela a rozsáhlý venkovní areál s ekozahradou a přírodní učebnou. K dispozici jsou zde bylinková zahrádka, vyvýšené záhony, ovocné a okrasné dřeviny, a venkovní zázemí pro výuku – informační panely, podium a další dřevěné prvky.

EVVO je v dosavadní praxi začleněna do ŠVP a realizována v 1. i 2. stupni, ve školní družině i prostřednictvím

projektových dnů, exkurzí a soutěží. Škola rozvíjí třídění papíru, plastů, skla, bioodpadu, baterií, elektrozařízení, tonerů, světelných zdrojů a jedlých olejů. Je zapojena zejména do programů Recyklohraní, Zelená škola REMA, Les ve škole – škola v lese, Ekoškola, Světová škola a Fairtrade Česko a Slovensko.

Za silné stránky se považují pravidelná spolupráce s Ekocentrem Iris, využívání místního prostředí, zkušenost s veřejnými a komunitními akcemi, aktivní účast žáků v projektech a stabilní materiální zázemí. Potřebou dalšího období je obnovit aktivní a věkově různorodý Ekotým, systematicky vyhodnocovat dopad aktivit, prohloubit témata klimatu, biodiverzity, vody, odpovědné spotřeby a wellbeingu a zvýšit propojení Ekoškoly, Světové školy a výuky. Aktivně se zapojit do Fairtrade Česko a Slovensko.

3. Vize

Škola je bezpečným, zdravým a podnětným místem, kde žáci rozumějí vztahům mezi člověkem a prostředím, učí se na reálných situacích ve škole, v okolí Hlouchely i v širší komunitě a společně přijímají uskutečnitelná opatření pro udržitelnější život. Žáci jsou aktivními spolutvůrci změn, umějí získávat a kriticky hodnotit informace, spolupracovat, pečovat o přírodu a prostředí školy a rozhodovat se odpovědně s ohledem na současné i budoucí generace.

4. Dlouhodobé cíle

1. **Rozvoj kompetencí žáků pro udržitelný život.** Propojovat znalosti, dovednosti, postoje a praktické jednání; podporovat kritické myšlení, badatelství, spolupráci, účast na rozhodování a orientaci na řešení.
2. **Kvalitní a místně zakotvená výuka.** Uplatňovat EVVO napříč předměty a ročníky, využívat školní areál, Hlouchelu, město Prostějov a region jako učební prostředí.
3. **Péče o přírodu a biodiverzitu.** Průběžně pečovat o ekozahradu, dřeviny, záhony a prvky podporující živočichy; poznávat a chránit místní přírodu.
4. **Odpovědné hospodaření.** Snižovat množství odpadu, předcházet plýtvání, správně třídit, šetřit vodou a energií a vést žáky k uvážlivé spotřebě.
5. **Klimatická gramotnost a odolnost.** Přiměřeně věku vysvětlovat souvislosti změny klimatu, možnosti zmírňování dopadů a adaptace; pracovat s emocemi, nejistotou, nadějí a konkrétními řešeními.
6. **Zdraví a wellbeing.** Propojovat pobyt venku, pohyb, zdravé stravovací návyky, bezpečí, duševní pohodu a ohleduplný vztah k prostředí.
7. **Profesní rozvoj a spolupráce.** Podporovat pedagogické pracovníky v DVPP, sdílení dobré praxe a používání aktivních, badatelských a venkovních metod.
8. **Partnerství a komunitní rozměr.** Spolupracovat s rodiči, městem, místními spolky, organizacemi EVVO a dalšími partnery; výsledky práce žáků vhodně prezentovat veřejnosti.

5. Prioritní oblasti, opatření a očekávané výstupy

A. Výuka, badatelství a venkovní učení

Opatření

- Zařazovat témata EVVO do předmětů 1. i 2. stupně a evidovat významné aktivity v třídních knihách.
- V každém ročníku realizovat nejméně jednu smysluplnou aktivitu mimo budovu školy nebo ve venkovní učebně; obsah přizpůsobit věku, ŠVP, bezpečnosti a počasí.

- Uplatňovat pozorování, měření, práci s daty, argumentaci, tvorbu návrhů řešení a reflexi.
- Rozvíjet místně zakotvené učení při práci v okolí školy a Hloučely.

Ukazatele

- Významné EVVO aktivity jsou průběžně evidovány a vyhodnoceny.
- Každý ročník se v průběhu školního roku zapojí alespoň do jedné venkovní, badatelské, projektové nebo terénní aktivity.

B. Klima, energie, voda a odpovědná spotřeba

Opatření

- Vysvětlovat vztah mezi spotřebou, energií, dopravou, odpady, klimatem a kvalitou života způsobem přiměřeným věku žáků.
- Provádět jednoduché žákovské audity odpadů, spotřeby a provozu školy; navrhnout dosažitelná zlepšení.
- Podporovat opětovné využití věcí, omezení jednorázových výrobků a předcházení plýtvání potravinami.
- Podporovat principy Fairtrade.
- Průběžně ověřovat funkčnost a srozumitelnost systému třídění odpadu.

Ukazatele

- Nejméně jeden žákovský audit nebo projekt k odpovědnému hospodaření za školní rok.
- Každoročně projednaný návrh alespoň jednoho reálného zlepšení provozu či chování ve škole.

C. Biodiverzita, zahrada a péče o místní krajinu

Opatření

- Vést žáky k poznávání druhové rozmanitosti, půdy, vody, stromů, hmyzu a ekosystémových souvislostí.
- Udržovat ekozahradu jako výukový prostor, zapojovat žáky do přiměřené péče o záhony, byliny, dřeviny a další prvky.
- Využívat pozorování sezónních změn, přírodovědné vycházky a terénní programy partnerů.
- Provádět úklidové a pečující aktivity pouze s jasným vzdělávacím cílem, poučením o bezpečnosti a zajištěním ochranných prostředků.

Ukazatele

- Ekozahrada a přírodní učebna jsou využity pro výuku nebo zájmovou činnost pravidelně v každém období školního roku.
- Nejméně jedna aktivita ročně je zaměřena na místní biodiverzitu nebo stav krajiny.

D. Zdraví, wellbeing a bezpečné prostředí

Opatření

- Zařazovat pobyt v přírodě, pohyb a relaxační či všímavostní techniky jako podporu fyzické a psychické pohody.

- Propojovat EVVO se zdravou výživou, pitným režimem, odpovědným přístupem k potravinám a prevencí plýtvání.
- V klimatickém vzdělávání poskytovat prostor pro přiměřené vyjádření emocí a soustředit se na ověřená fakta, spolupráci a možnosti jednání.

Ukazatele

- V ročním plánu je zařazena alespoň jedna aktivita propojující přírodu, zdraví nebo wellbeing.

E. Participace žáků a programy Ekoškola a Světová škola

Opatření

- Obnovit Ekotým otevřený zejména žákům 1.–3. ročníku a podle zájmu i starším žákům; zajistit jeho pravidelné schůzky a vazbu na žákovskou samosprávu.
- Propojovat kroky Ekoškoly se Světovou školou: učit se – zjišťovat – jednat – sdílet výsledky.
- Zapojovat žáky do výběru témat, auditů, návrhů opatření, realizace akcí a jejich hodnocení.
- Usilovat o splnění podmínek alespoň jedné z cest programu Ekoškola, podle aktuálních pravidel programu a možností školy.

Ukazatele

- Ekotým se schází nejméně čtyřikrát za školní rok a pořizuje stručné záznamy.
- Každoročně vznikne nejméně jeden žákovský návrh nebo veřejně prezentovaný výstup.

F. Pedagogové, komunikace a partnerství

Opatření

- Koordinátor EVVO shromažďuje a předává nabídky vzdělávání, soutěží, programů a metodických materiálů.
- Každoročně podpořit účast pedagogických pracovníků alespoň na jedné akci DVPP nebo odborném sdílení souvisejícím s EVVO či VUR, s ohledem na plán DVPP, potřeby a rozpočet školy.
- Pokračovat ve spolupráci zejména s Ekocentrem Iris, Sluňákovem, Lesy ČR, Muzeem a galerií v Prostějově, Hvězdárnou Prostějov, ZOO Olomouc, ARPOK o.p.s., Okrašlovacím spolkem města Prostějova a dalšími vhodnými subjekty.
- Informovat rodiče a veřejnost o relevantních aktivitách přiměřeně ochraně osobních údajů a pravidlům školy.

Ukazatele

- Každoročně se uskuteční alespoň jedno sdílení dobré praxe nebo DVPP pro pedagogické pracovníky.
- Škola realizuje alespoň dvě partnerství s organizacemi působícími v oblasti EVVO/VUR ročně.

6. Organizační zajištění

Ředitel školy vytváří podmínky pro realizaci programu, schvaluje roční plán, rozhoduje o organizačním a finančním zajištění a podporuje začlenění EVVO do dokumentace školy a plánu DVPP.

Koordinátor EVVO ve spolupráci s vedením školy připravuje a vyhodnocuje roční plán, koordinuje komunikaci s pedagogy a partnery, shromažďuje podklady o aktivitách, poskytuje metodickou podporu a

předkládá pedagogické radě průběžné informace a roční vyhodnocení.

Pedagogičtí pracovníci a vychovatelé zařazují relevantní témata do své práce, dodržují pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví, informují koordinátora o významných aktivitách a předávají podklady k jejich vyhodnocení.

Ekotým, Světový tým a žákovská samospráva navrhuje a spolurealizují vybrané aktivity, podílejí se na auditech a prezentují výsledky.

7. Časový rámec

Školní rok	Hlavní zaměření
2026/2027	Aktualizace programu, obnova Ekotýmu, mapování výchozího stavu, propojení Ekoškoly a Světové školy, klima–biodiverzita–wellbeing.
2027/2028	Rozvoj badatelské a venkovní výuky, audit odpadu či spotřeby, péče o ekozahradu, participace žáků.
2028/2029	Prohloubení místně zakotveného a komunitního projektu, sdílení dobré praxe, vyhodnocení přijatých opatření.
2029/2030	Závěrečné vyhodnocení programu, souhrn výsledků a návrh navazujícího programu EVVO.

8. Monitoring a vyhodnocování

- Koordinátor EVVO předkládá pedagogické radě stručnou informaci o plnění nejméně jednou za pololetí a závěrečné vyhodnocení za školní rok.
- Podklady tvoří roční plán, záznamy Ekotýmu, třídní dokumentace, přehled akcí a partnerství, výstupy žáků, fotodokumentace v souladu s pravidly školy a stručná zpětná vazba pedagogů a žáků.
- Každý roční plán stanoví konkrétní termíny, odpovědné osoby, cílové skupiny, předpokládané zdroje a způsob vyhodnocení.
- Program se průběžně upraví, vyžádají-li si to změny ŠVP, právních předpisů, podmínek školy nebo zjištění z vyhodnocování.

9. Závěrečné ustanovení

Tento program je vnitřním koncepčním dokumentem školy. Nabývá účinnosti dnem schválení a je podkladem pro roční plány EVVO v období 2026–2030.